

8. యే ఆవ్ రా బావా?

నేపథ్యం:-

తరచి చూస్తే భాషలలో కూడా బోలెడు గమ్మత్తు ఉంటుంది. ఒక భాషలోని పదాలు మరొక భాషలో వేరే అర్థాన్ని సూచిస్తాయి. ఉదా: కన్నడంలో 'సాకు' అంటే 'చాలు' అని అర్థం. అదే పదానికి తెలుగులో 'పెంచడం' అని అర్థం. తమిళంలో 'నల్ల' అంటే 'మంచి' అని అర్థం. అదే తెలుగులో 'నలుపు' అని అర్థం.

ఒక రోజు శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు తన ఆస్థానంలో కొలువు దీరారు. కొలువంతా మంత్రులతో, సేనాపతులతో, పండితులతో, కవులతో కిటకిటలాడుతోంది. రాయలు కవులవైపు చూచారు. వాళ్ళకేదైనా మంచి పరీక్ష పెట్టాలనుకున్నారు.

"నేను ఒక ప్రశ్న వేస్తాను. దీనికి ఎవరు జవాబు చెప్పతారో వాళ్ళని కవుల్లోకెల్లా గొప్పవాడని గుర్తించి సభలో సన్మానము చేస్తాము" అన్నారు.

సన్మానం అనగానే కవులందరికీ ఆశ పుట్టింది. అంతలోనే రాజుగారు ఎలాంటి ప్రశ్న వేస్తారో, దానికి జవాబు చెప్పలేకపోతే పరువెక్కడ పోతుందోనని భయం కూడా పట్టుకుంది.

రాయలవారు వేసిన ప్రశ్న ఇది:

ఒక వాక్యం ఉండాలి. అందులో అయిదు అక్షరాలు ఉండాలి. విడివిడిగా చూస్తే ప్రతి అక్షరానికి అర్థం ఉండాలి. అది ఒకే అర్థమై ఉండాలి. ఆ అయిదు అక్షరాలు అయిదు భాషల్లో ఉండాలి. అన్ని అక్షరాలు కలిపి చదివితే మరొక అర్థం రావాలి. సభలోని కవులందరికీ మతిపోయినట్లయింది.

అయిదక్షరాలుంటే ప్రతి అక్షరానికి అర్థం ఉంటుందా? అది కూడా ఒకే అర్థం ఉంటుందా? ఇది చాలక అయిదు భాషలా? అంతా తికమకగా ఉంది. ఎవ్వరికీ ఏ ఆలోచనా తోచలేదు.

'సరే, ఈ రోజు చెప్పలేకుంటే వారం రోజుల తర్వాత చెప్పండి' అన్నారు రాయలవారు. కవులందరు

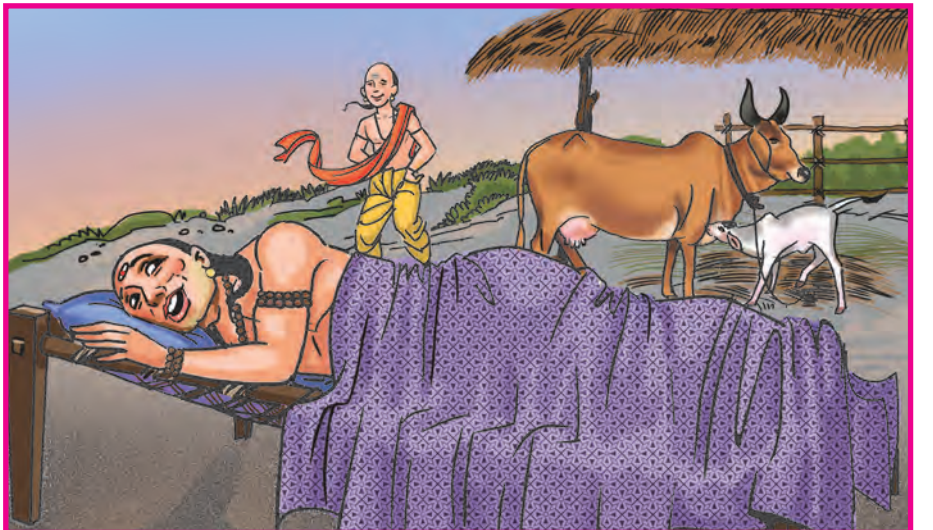
రాత్రింబవళ్ళు దీన్ని గురించే ఆలోచించడం ప్రారంభించారు. ఎక్కడెక్కడి గ్రంథాలు తిరగేశారు. రకరకాల భాషా పండితుల్ని అడిగారు. తల బాదుకున్నారు. అయినా జవాబు చిక్కలేదు.

రామలింగడికి దీనికి జవాబు చెప్పి ఎలాగైనా సన్మానం కొట్టెయ్యాలని ఉంది. అతడు ప్రతి క్షణం దీన్నే ఆలోచించసాగాడు. ఎవరు ఏం మాట్లాడినా ప్రతి అక్షరాన్నీ పరిశీలించసాగాడు. రాత్రంతా అదే ఆలోచనలో ఉన్నాడు. ఇంట్లో అయితే ఎవరో ఒకరు వచ్చి అటంకపరుస్తారు. అందుకని పశువులపాకలో మంచం వేసుకుని ఆలోచించసాగాడు.

ఒకరోజు అర్ధరాత్రి కావచ్చింది. ఆ సమయంలో పాకలో ఒక ఆవు ఈనింది. ఆవుకు మంచి కోడెదూడ పుట్టింది. చూడముచ్చటగా ఉంది.

రామలింగడు సంతోషంతో తన బావమరిదికి చెప్పదామనుకున్నాడు. 'బావా! బావా! ఆవు ఈనిందిరా' అని కేక వేశాడు.

రామలింగడి బావమరిది మంచి నిద్రలో ఉన్నాడు.

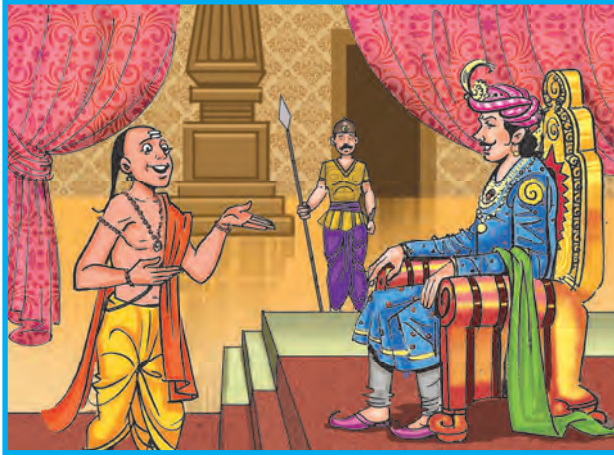
బావగారి అరుపులకు ఉన్నట్లుండి నిద్రలేచాడు. నిద్ర మత్తులోనే కళ్ళు నలుపుకొంటూ ‘యే ఆన్ రా బావా’ అన్నాడు. అంటే ‘ఏ ఆపు ఈనింది రా’ అని అతని ఉద్దేశం.

రామలింగడికి ఈ వాక్యంలో ఏదో తమాషా ఉన్నట్లనిపించింది. అతనికి కావల్సింది ఇందులో దొరికిందనిపించింది. దానినే మననం చెయ్యసాగాడు.

ఇందులో అయిదు అక్షరాలున్నాయి. ఏ, ఆన్, రా, బా, వా.

వీటిలో రామలింగడికి కావాల్సినవి ఉన్నాయి. ఇంకేం? రామలింగడు పొద్దున్నే నిద్రలేచాడు. తొందరగా కాలకృత్యాలు తీర్చుకున్నాడు. హుషారుగా కొలువుకు బయల్దేరాడు. కొలువు ఎప్పటి లాగే కిటికీలవాడుతోంది.

రాయలవారు కవులవైపు చూశారు. “ఈ రోజైనా జవాబు చెప్తారా? అందరూ సిద్ధమా? అని ప్రశ్నించారు. కవులెవ్వరూ ఉలకలేదు, పలకలేదు. రామలింగడు మాత్రం లేచి నిలబడ్డాడు. నేను జవాబు చెప్తానన్నాడు.

‘చమత్కారం చేసి సరిపెట్టడంగాదు, సరేనా?’ అన్నారు రాయలవారు. “లేదు రాజా! అయిదు భాషల్ని చిలికి పారేశాను. అందులోంచి వెన్న తీశాను. చూస్తారుగా” అన్నాడు. జనం అందరూ ‘ఇతగాడు ఏం చమత్కారం చేస్తాడో’ అని రామలింగడి వైపు చూస్తున్నారు.

రామలింగడు “మీ ప్రశ్నకు ‘యే ఆన్ రా బావా’ అనేది జవాబు” అన్నాడు. అందరూ ఒకరి ముఖాలు ఒకరు చూసుకున్నారు. ‘ఇందులో ఏముంది? ఆపులు, బావలు తప్ప’ అని గొణుక్కోసాగారు.

రామలింగడు దానికి వివరణ ఇచ్చాడు.

‘యే’ అంటే మరారీ భాషలో ‘రా’ అని అర్థం.

‘ఆన్’ అంటే హిందీ భాషలో ‘రా’ అని అర్థం.

‘రా’ అంటే తెలుగు భాషలో ‘రా’ అని అర్థం.

‘బా’ అంటే కన్నడ భాషలో ‘రా’ అని అర్థం.

‘వా’ అంటే తమిళ భాషలో ‘రా’ అని అర్థం.

“ఈ అయిదు అక్షరాలు అయిదు భాషలవి. అన్నిటికి ‘రా’ అనే అర్థం. అన్నిటినీ కలిపితే ‘యే ఆపురా బావా’ అని తెలుగులో అర్థం ఉండనే ఉంది.”

రామలింగడి వివరణకు జనం ఆశ్చర్యంతో ఆనందంతో కొట్టిన చప్పట్లతో సభ మారుమోగింది. రాయల వారికి కూడా పట్టరాని సంతోషం కలిగింది. తన కొలువులో ఇంతటి కవి పండితులున్నారని ఆయన మురిసిపోయారు. రామలింగడిని ఘనంగా సన్మానించారు.

I. వినండి-సంభాషించండి.

1. తెలుగు సాహిత్యానికి సేవచేసిన కొందరు రాజుల పేర్లు చెప్పండి.
2. కృష్ణరాయలు తెలుగు గొప్పదనాన్ని తెలిపిన విధము.
3. అష్టదిగ్గజ కవులు ఎవరి ఆస్థానంలో ఉండేవారు?
4. పూర్వం రాజులు కవులను ఎలా గౌరవించేవారు? ప్రస్తుత కాలంలో ఏ విధంగా గౌరవిస్తున్నారు?

II. చదవండి-ఆలోచించండి-రాయండి.

పదజాలం పెంపొందించుకుందాం.

తలబాదుకొను = తీవ్రంగా ఆలోచించు; ఆటంకము = అడ్డు; ఈనుట = కనుట;

మననం = తిరిగి జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొనుట; చిలుకు = మదించు; గొణుగు కోవటం = వినబడకుండా మాట్లాడటం;

ఘనంగా = గొప్పగా;

III. వినండి-చర్చించండి-రాయండి.

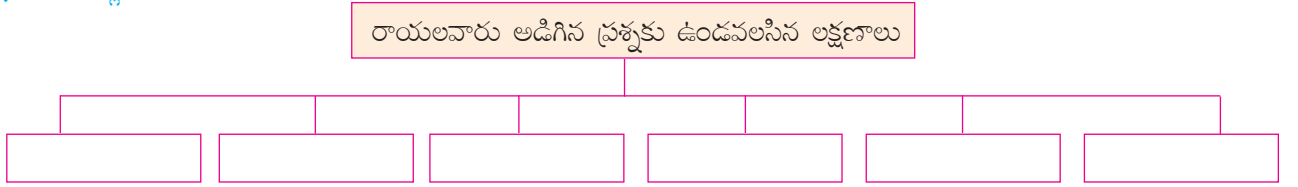
అ. జవాబులు రాయండి.

1. రాయలు కొలువులోని వారిని ఏమని ప్రశ్నించాడు?
2. రాయలు సన్మానం అనగానే కవులకు ఏమనిపించింది?
3. రామలింగడు బావమరిదితో ఏమని పలికెను?
4. రామలింగని బావమరిది పలికిన మాటలలో ఎన్ని అక్షరాలున్నాయి?
5. యే, ఆవ్, రా, బా, వా అను అక్షరాలను రామలింగడు వివరించిన విధం.

ఆ. ఎవరు ఎవరితో పలికిరి.

1. నేనొక ప్రశ్న వేస్తాను. 3. ఈ రోజైనా జవాబు చెప్తుతారా ?
2. యే ఆవ్ రా బావా 4. అయిదు భాషలను చిలికి పారేశాను.

ఇ. అల్లిక

IV. స్వీయస్పందన :

రాయలు - రామలింగని సన్మానించడంపై నీ స్పందన తెలియజేయుము.

V. భాషాపగాహన

అ. కింది వాక్యాలలో గుర్తింపబడిన పదాలు ఏ భాషాభాగాలో రాయండి.

1. కవుల కేదయినా మంచి పరీక్ష పెట్టాలను కున్నారు. 3. తొందరగా కాలకృత్యాలు తీర్చుకున్నాడు.
2. అతడు ప్రతి క్షణం దీన్నే ఆలోచించసాగాడు. 4. రాయలు కవులపైపు చూశారు.

ఆ. పదనం మార్చి రాయండి.

1. జవాబు 2. కవులు 3. వాక్యము 4. అక్షరాలు 5. గ్రంథాలు 6. భాష

ఇ. సామాన్య, సంయుక్త వాక్యములను గుర్తించండి.

1. కవులందరికి ఆశ పుట్టింది.
2. నేను జవాబు చెప్తున్నాను.
3. అయిదు భాషల్ని చిలికి పారేశాను అందులోంచి వెన్న తీసాను.

ఈ. కింది పదాలను విడదీసి రాయండి.

1. వాళ్ళ కేదయినా = _____ + _____ 3. రాత్రంతా = _____ + _____
2. పరువెక్కడ = _____ + _____ 4. కవులెవ్వరు = _____ + _____

నేనివి నేర్చుకున్నా:

- తీవ్రమైన ఆలోచనతో సమస్యకు పరిష్కారం గ్రహించవచ్చు.
- పరీక్షలను ఎదుర్కొన్నప్పుడే తెలివితేటలు అభివృద్ధి చెందుతాయి.
- ఏ సమస్యనైనా ఎదుర్కొనుటకు తయారై ఉండవలెను.
- ఏ పనియైనా ఆలోచించి చేయవలెను.

వి.సూ.: గ్రంథాలయంలోని అక్షర్ - బీర్బల్ కథలు; తెనాలి రామలింగని కథలు మొదలగువానిని చదివి రసాస్వాదన చేయండి.

వ్యాకరణము

అచ్చులు:

'అ' నుండి 'ఔ' వరకు గల అక్షరములను స్వరములు అందురు. వీనినే ప్రాణములు అని కూడా అందురు.

హల్లులు :

'క' నుండి 'క్ష' వరకు గల అక్షరములను వ్యంజనములు అందురు. వీనిని ప్రాణులు అని కూడా అందురు.

ప్రతి హల్లు నందు అచ్చు తప్పనిసరిగా వుండును. ప్రాణము లేనిచో ప్రాణిగా గుర్తింపబడదు.

అట్లే అచ్చులేనిచో హల్లు ఉచ్చరింపబడదు.

అందు 'క' నుండి 'మ' వరకు గల అక్షరములను 5 వర్గములుగా విభజింపవచ్చు

1. క వర్గము - క ఖ గ ఘ జ
2. చ వర్గము - చ ఛ జ ఝ ఞ
3. ట వర్గము - ట ఠ డ ఢ ణ
4. త వర్గము - త థ ద ధ న
5. ప వర్గము - ప ఫ బ భ మ

1. పరుషములు:

వర్గాక్షరములోని మొదటి అక్షరములు, ఇవి కఠినముగా పలుకబడును.

'క చ ట త ప'.

2. సరళములు:

వర్గాక్షరములలోని మూడవ అక్షరములు, ఇవి తేలికగా పలుకబడును.

'గ జ డ ద బ'

3. స్థిరములు:

పరుష సరళములు కానివి స్థిరములు.

పదము : కొన్ని అర్థవంతమైన అక్షరములు కలియగా ఏర్పడినది పదము.

ఉదా : కమల

కీ + అ = క, మీ + అ = మ, లీ + అ = ల = కమల అయినది.

వాక్యము : అర్థవంతమైన పదము లేదా పదాల సముదాయము వాక్యము.

ఉదా : నేను పాఠము చదువుచున్నాను.

వాక్యాంగములు : కర్త, కర్మ, క్రియ అను వానిని వాక్యాంగములందురు.

కర్త : పని చేయువాడు కర్త.

ఉదా: పాపని పాటను పాడెను.

పాడినది పాపని, క్రియను, చేసినది పాపని కనుక, పాపని కర్త అయ్యింది.

కర్మ: ఫలితము పొందు వాడు కర్మ ఎవరిని, దేనిని అని ప్రశ్నించుకొనగా వచ్చు సమాధానము కర్మ. దేనిని పాడెను అనగా వచ్చు సమాధానము 'పాట' కనుక పాట అనునది కర్మ.

క్రియ: పనిని తెలియ జేయునది క్రియ.

'పాడుట' అనునది పని, పనిని తెలియజేయునది క్రియ కావున 'పాడుట' అన్నది క్రియ.

వచనము: వచనములు రెండు.

ఏక వచనము, బహువచనము

1. ఏకవచనము : ఒకే వస్తువును తెలియజేయు పదములు.

ఉదా. కుర్చీ, బల్ల.

2. బహువచనము : ఒకటి కంటే ఎక్కువ వస్తువులను తెలియజేయు పదములు.

ఉదా. కుర్చీలు, బల్లలు

కాలములు: కాలములు నాలుగు

1. భూతకాలము
2. వర్తమాన కాలము
3. భవిష్యత్కాలము
4. తద్ధర్మకాలము

1. భూతకాలము : జరిగిపోయిన విషయములను తెలియజేయునది.

ఉదా :- శాంత పాఠశాలకు వచ్చెను.

2. వర్తమానకాలము : జరుగుచున్న విషయములను తెలియజేయునది.

ఉదా :- జమున పాఠము చదువుచున్నది.

3. భవిష్యత్కాలము : జరుగబోవు విషయములను తెలియజేయునది.

ఉదా :- కరుణ పాట పాడబోవుచున్నది.

4. తద్ధర్మకాలము : ఎప్పుడూ జరిగే పనులను గురించి తెలియజేయునది.

ఉదా : సూర్యుడు ఉదయించును.

గాలి వీచును.

వాచకములు మూడు విధములు

1. మహద్వాచకము : పురుషులను తెలియజేయు పదాలు.

ఉదా : వాడు, అతడు, రాముడు.

2. మహాలివాచకము: స్త్రీలను తెలియజేయు పదాలు.

ఉదా : ఆమె, రాధ, పాప.

3. అనువాచకము : జడ వాచకములను తెలియజేయు వదాలు.
ఉదా. పుస్తకము, నల్లబల్ల.

భాషాభాగాలు:

1. నామ వాచకము 2. సర్వనామము 3. విశేషణము
4. క్రియ 5. అవ్యయము

ఈ ఐదింటిని భాషాభాగములు అంటారు.

1. **నామవాచకము :** పేర్లను తెలియజేయునది.

ఉదా: కమల, కలువ.

2. **సర్వనామము :** నామవాచకమునకు బదులుగా వాడబడునది.

ఉదా: అతడు, ఆమె, వాడు.

3. **క్రియ :** పనిని తెలుపునవి. ఇవి రెండు రకములు.

అ) సమాపక క్రియ : వాక్యము యొక్క అర్థమును పూర్తి చేయు క్రియలు.

ఉదా. బాలురు ఆడుకొనుచున్నారు.

ఆ) అసమాపక క్రియ : వాక్యము యొక్క అర్థమును పూర్తి చేయని క్రియాపదము.

ఉదా. కమల పాఠమును విని.

సమాపక క్రియలు రెండు విధములు.

1. **సకర్మక క్రియ :** కర్మతో కూడిన క్రియలు.

ఉదా: వాడు పాఠమును వ్రాసెను.

2. **అకర్మక క్రియ :** కర్మలేని క్రియలు.

ఉదా: వాడు వ్రాసెను.

విశేషణము:

నామవాచకము, సర్వనామములలోని విశేష విషయమును (రంగును, స్వభావమును, గుణమును) తెలియజేయునది.

అ) గుణ విశేషణము : గుణమును తెలుపునది.

ఉదా : మంచి బాలుడు.

ఆ) క్రియా విశేషణము : క్రియ యొక్క విశేష విషయమును తెలియజేయునది.

ఉదా. వేగముగా పరిగెత్తెను.

అవ్యయము :

లింగ, వచన, విభక్తులు లేని పదములను అవ్యయములు అందురు.

ఉదా : ఆహా! ఔరా! అక్కడ, అప్పుడు.

వాక్య రకములు: వాక్యములు మూడు రకములు.

సామాన్య, వాక్యము, సంశ్లిష్ట వాక్యము, సంయుక్త వాక్యము.

1. **సామాన్య వాక్యము :** ఒక సమాపక క్రియ కలిగిన వాక్యము.
ఉదా : దీప పూలను కోసెను.

సంయుక్త వాక్యము :

రెండు లేక అంతకంటె ఎక్కువ వాక్యములు కలిసి ఏక వాక్యముగా ఏర్పడునది. సామాన్య వాక్యములను సంయుక్త వాక్యములుగా మార్చునపుడు 'కాని, కాబట్టి, అందువలన, అయితే వంటి ప్రత్యయాలను నడుమ చేర్చవలెను.

ఉదా : దీప పూలను కోసెను కాని దండను కూర్చలేదు.

విభక్తి ప్రత్యయములు:

వాక్యములోని పదములకు పరస్పర సంబంధమును కలిగించునవి విభక్తులు. ఆ విభక్తులను తెలుపునవి ప్రత్యయములు.

1. ప్రథమా విభక్తి - డు, ము, పు, లు
2. ద్వితీయా విభక్తి - నిన్, నున్, లన్, కూర్చి, గుఱించి
3. తృతీయా విభక్తి - చేతన్, చేన్, తోడన్, తోన్
4. చతుర్థి విభక్తి - కొఱకున్, కై
5. పంచమీ విభక్తి - వలనన్, కంటెన్, పట్టి
6. షష్ఠీ విభక్తి - కిన్, కున్, యొక్క, లోన్, లోవలన్
7. సప్తమీ విభక్తి - అందున్, నన్
8. సంబోధన ప్రథమా విభక్తి - ఓ, ఓయి, ఓరి, ఓసి.

వాక్య భేదములు

1. **నిశ్చయార్థక వాక్యము :-** నిశ్చయ విషయాన్ని తెలియ జేయునది వాక్యము.

ఉదా :- పూలు సువాసన వెదజల్లును.

2. **వ్యతిరేకార్థక వాక్యము :-** వ్యతిరేకమైన అర్థమును తెలియజేయు వాక్యము.

ఉదా :- 1. వర్షము కురవ లేదు. 2. పంటలు పండలేదు.

3. **ప్రశ్నార్థక వాక్యము :-** ప్రశ్నించునట్లు వుండువాక్యము.

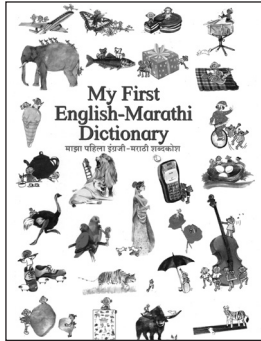
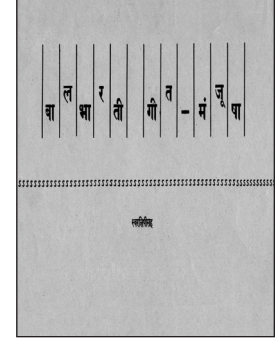
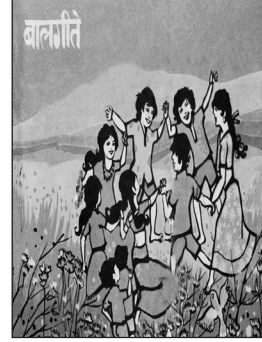
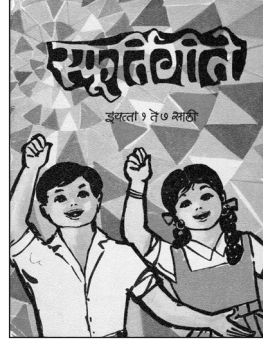
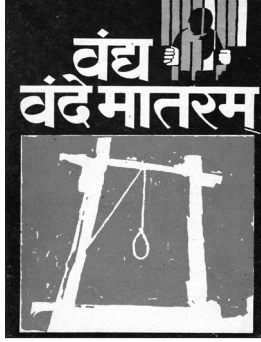
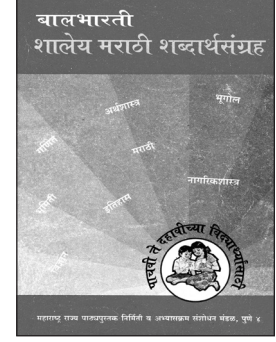
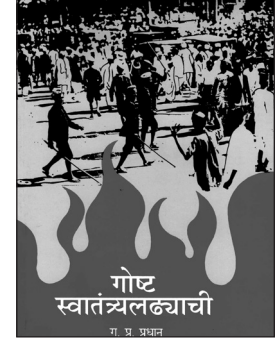
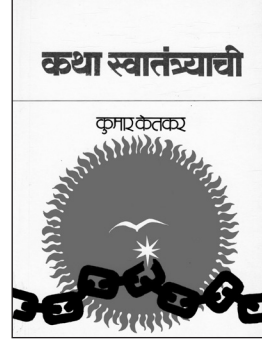
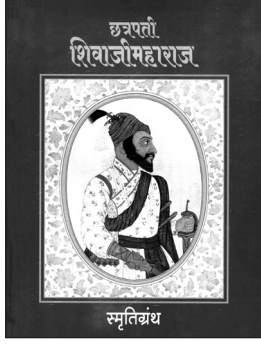
ఉదా :- నీకు అబ్బుల్ కలాం ఎవరో తెలుసా?

నీకు తెలుగు పాఠ్యపుస్తకంలో ఏ పాఠం ఇష్టం?

4. **ఆశ్చర్యార్థక వాక్యము :-** ఆశ్చర్యాన్ని, విచారాన్ని తెలియజేయు వాక్యము.

ఉదా :- ఆహా! ఆ భవనములు ఎంత ఎత్తుగానున్నవి.

అయ్యో! బన్ను ఎక్కలేక పోయానే!

- पाठ्यपुस्तक मंडळाची वैशिष्ट्यपूर्ण पाठ्येत्तर प्रकाशने.
- नामवंत लेखक, कवी, विचारवंत यांच्या साहित्याचा समावेश.
- शालेय स्तरावर पूरक वाचनासाठी उपयुक्त.

पुस्तक मागणीसाठी www.ebalbharati.in, www.balbharati.in संकेत स्थळावर भेट द्या.

साहित्य पाठ्यपुस्तक मंडळाच्या विभागीय भांडारांमध्ये विक्रीसाठी उपलब्ध आहे.

ebalbharati

विभागीय भांडारे संपर्क क्रमांक : पुणे - ☎ २५६५९४६५, कोल्हापूर - ☎ २४६८५७६, मुंबई (गोरेगाव) - ☎ २८७७९८४२, पनवेल - ☎ २७४६२६४६५, नाशिक - ☎ २३९१५११, औरंगाबाद - ☎ २३३२१७१, नागपूर - ☎ २५४७७१६/२५२३०७८, लातूर - ☎ २२०९३०, अमरावती - ☎ २५३०९६५

మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పాఠ్యపుస్తక నిర్మాత మలియు పాఠ్యప్రణాళిక పరిశోధన సంస్థ, పుణే - 411 004.

తెలుగు సరల భారతీ ఇయతా ఆఠవీ (తెలుగు)

₹30.00